

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ υπ' αριθ. 373/2013

ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Ε' ΤΜΗΜΑΤΟΣ
Συνεδρίαση της 5-11-2013

Σύνθεση :

Πρόεδρος : Ιωάννης Τριάντος , Αντιπρόεδρος ΝΣΚ.

Μέλη: Κωνσταντίνος Χαραλαμπίδης , Βασιλική Πανταζή , Γεώργιος
Ανδρέου, Δημήτριος Αναστασόπουλος και Αδαμαντία
Καπετανάκη , Νομικοί Σύμβουλοι .

Εισηγητής : Θεόδωρος Στριλάκος , Πάρεδρος ΝΣΚ .

Αριθμός Ερωτήματος: Το με αριθμό πρωτοκόλλου 44567/ 27 Αυγούστου
2013 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών , Γενική Διεύθυνση Τοπικής
Αυτοδιοίκησης , Διεύθυνση Οργάνωσης και Λειτουργίας ΟΤΑ , Τμήμα
Νομικών Προσώπων Ιδρυμάτων & Επιχειρήσεων .

Περίληψη Ερωτήματος :

Εάν η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία « ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Α.Ε. » , η οποία , σύμφωνα με το με αριθ. πρωτ. 13783/2-
11-2012 έγγραφο της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, χαρακτηρίζεται ως

εταιρεία μονοπρόσωπη και αμιγής , εμπίπτει στις διατάξεις των παραγράφων 1 έως 4 του άρθρου 199 του ν. 3852/2010 περί λύσεως , εκκαθάρισεως και μεταφοράς του προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου στην οικεία Περιφέρεια .

Επί του ερωτήματος αυτού το Ε' Τμήμα του Ν.Σ.Κ. γνωμοδότησε ως ακολούθως :

Ι. Στο με αριθμό πρωτοκόλλου 44576/27-8-2013 έγγραφο του Υπουργείου διαλαμβάνονται , κατά βάση, τα ακόλουθα :

Οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως 4 του άρθρου 199 του ν. 3852/2010 προβλέπουν ότι , από την έναρξη λειτουργίας των περιφερειών, υφιστάμενες αμιγείς επιχειρήσεις των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, λύνονται και τίθενται σε εκκαθάριση. Το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των αμιγών επιχειρήσεων που λύνονται, μεταφέρεται στην επιχείρηση που αναλαμβάνει τους σκοπούς της ή στην περιφέρεια και κατατάσσεται σε αντίστοιχες θέσεις με απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου μετά από εισήγηση της εκτελεστικής επιτροπής.

Με την υπ' αριθ. 252/1999 απόφαση του Νομαρχιακού Συμβουλίου Θεσσαλονίκης και κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 75 και 76 του π.δ.30/1996 «Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης», συστήθηκε αμιγής Νομαρχιακή Επιχείρηση με την επωνυμία «ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ» ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου διεπόμενο από τις διατάξεις των άρθρων 75 παρ.1 και 76 παρ.1,2,3, του π.δ. 30/96 (ΦΕΚ 21/Α/96) καθώς και τις διατάξεις του π.δ. 331/96 (ΦΕΚ 223/Α/96). Στη συνέχεια, η ανωτέρω αμιγής νομαρχιακή επιχείρηση μετατράπηκε το 2001 σε ανώνυμη εταιρεία. Η μετατροπή σε Α.Ε. ολοκληρώθηκε με τη καταχώρηση στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών και τη σχετική δημοσίευση στο τεύχος 2434 Α.Ε. και Ε.Π.Ε. στις 2-5-2001, με την επωνυμία «ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Α. Ε.».

Με την υπ' αριθ. 162/2.6.2011 απόφασή του το Περιφερειακό Συμβούλιο Κεντρικής Μακεδονίας αποφάσισε τη λύση και εκκαθάριση της Αναπτυξιακής Εταιρείας Νομαρχιακή Επιχείρηση Θεσσαλονίκης (ΝΕΘ Α.Ε.), τη μεταβίβαση κινητής και ακίνητης περιουσίας, δικαιωμάτων και

υποχρεώσεων της καταργούμενης Α.Ε. προς την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και τη μετάταξη του υπηρετούντος προσωπικού από την ανωτέρω εταιρεία στη Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Η απόφαση ελήφθη επειδή η επιχείρηση δεν ήταν πλέον οικονομικά βιώσιμη λόγω της γενικής οικονομικής ύφεσης .

Σε συνέχεια της ανωτέρω απόφασης, το Περιφερειακό Συμβούλιο Κεντρικής Μακεδονίας με την υπ' αριθ. 268/15.9.2011 ομόφωνη απόφασή του όπως συμπληρώθηκε με την υπ' αριθ. 335/3.11.2011 όμοια , αποφάσισε τη μεταφορά έξι εργαζομένων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου της εταιρείας στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και τη σύσταση αντίστοιχων προσωποπαγών θέσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου στον Οργανισμό της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, που θα καταληφθούν από το μεταφερόμενο προσωπικό. Σημειωτέον ότι, η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Α. Ε. », χαρακτηρίζεται σύμφωνα με το υπ' αρ. πρωτ. 13783/2.11.2012 έγγραφο της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ως «μονοπρόσωπη» και « αμιγής» .

Το νομικό ζήτημα που ανακύπτει για την Υπηρεσία, επί του οποίου ζητεί από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους να γνωμοδοτήσει , είναι εάν η εν λόγω εταιρεία εμπίπτει στις διατάξεις των παραγράφων 1-4 του άρθρου 199 του ν. 3852/2010 περί λύσης και μεταφοράς του προσωπικού της στην οικεία περιφέρεια.

II.α. Στο Π.Δ. 30/1996 « Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης » ορίζονται (και) τα ακόλουθα :

«

Άρθρο 76

Αμιγείς Νομαρχιακές Επιχειρήσεις

1. Η σύσταση αμιγούς επιχείρησης από Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση ή η συμμετοχή σε τέτοια επιχείρηση γίνεται μετά από πλήρη οικονομοτεχνική μελέτη και απόφαση του νομαρχιακού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του. Η απόφαση αυτή δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και αποτελεί το καταστατικό

της επιχείρησης και σε περίπτωση συστάσεως εμπράγματων δικαιωμάτων μεταγραφτέο τίτλο στο υποθηκοφυλακείο. 2.3. Οι παραπάνω Επιχειρήσεις των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και διέπονται από τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από αυτό το νόμο. 4. Η ευθύνη Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, που συνιστά ή συμμετέχει σε αμιγή επιχείρηση, περιορίζεται στο ποσό της συμμετοχής της στο κεφάλαιο της επιχείρησης. 5. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, ρυθμίζονται τα σχετικά με τη διοίκηση των αμιγών νομαρχιακών ή διανομαρχιακών επιχειρήσεων των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, τα όργανα των επιχειρήσεων αυτών, τις Αρμοδιότητες και τη λειτουργία τους, την εκλογή και τον ορισμό αυτών, την οικονομική διοίκηση, τη διαχείριση και τον έλεγχο αυτής, την ταμιακή υπηρεσία, τις αποσβέσεις, την οργάνωση και την εποπτεία, τους κανονισμούς, το προσωπικό, τα έργα, τις μελέτες και προμήθειες, τη διάθεση των εσόδων, τη λύση και εκκαθάριση αυτών, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 77

Μη Αμιγείς Νομαρχιακές Επιχειρήσεις

Η σύσταση ή η συμμετοχή σε επιχείρηση που δεν είναι αμιγής, της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, γίνεται ύστερα από πλήρη οικονομοτεχνική μελέτη, με απόφαση του νομαρχιακού συμβουλίου που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται η επωνυμία, ο σκοπός, η διάρκεια και η έδρα της επιχείρησης, τα περιουσιακά στοιχεία που εισφέρονται, το ποσό συμμετοχής στο κεφάλαιο της επιχείρησης και η εκπροσώπηση της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης στα όργανα της επιχείρησης. Οι Επιχειρήσεις αυτής της παραγράφου λειτουργούν με τη μορφή της ανώνυμης εταιρείας ή της εταιρείας μικτής οικονομίας ή της αστικής εταιρείας μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Με την ίδια διαδικασία είναι δυνατή η συμμετοχή Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης σε κοινοπραξία.

Άρθρο 81

Αναλογική εφαρμογή διατάξεων για τις Επιχειρήσεις των Ν.Α.

Για τις Επιχειρήσεις των άρθρων 75 παρ. 2, 76 παρ. 1, 78, 79 και 80 εφαρμόζονται αναλογικά και οι διατάξεις των άρθρων 35 και 291 παρ. 2, 5, 6,

7 και 8 του ΠΔ 410/1995, καθώς και κάθε άλλη διάταξη που αφορά τις Επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α. »

β. Με βάση την πιο πάνω εξουσιοδοτική διάταξη της παραγράφου 5 του άρθρου 76 εκδόθηκε το με αριθμό 331/1996 Π.Δ. ,το οποίο ρυθμίζει τα σχετικά με την οργάνωση και τη λειτουργία των αμιγών επιχειρήσεων ζητήματα , μεταξύ δε άλλων προβλέπει και τα παρακάτω :

« Άρθρο 1

Όργανα των επιχειρήσεων

Οι αμιγείς επιχειρήσεις των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων και των νομαρχιακών διαμερισμάτων που συνιστώνται σύμφωνα με τα άρθρα 75 παρ. 1 και 76, παρ. 1, 2, 3 του Π.Δ. 30/96 διοικούνται από : α. Το διοικητικό συμβούλιο. β. Τον πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου.

Άρθρο 2

Διοικητικό συμβούλιο - σύνθεση - συγκρότηση

1. Το διοικητικό συμβούλιο αποτελείται από πέντε έως ένδεκα μέλη, τα οποία ορίζονται, από το νομαρχιακό συμβούλιο. Από τα μέλη αυτά, τουλάχιστον δύο είναι αιρετοί εκπρόσωποι της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, εκ των οποίων το ένα από τη μειοψηφία, ένα είναι εκπρόσωπος των εργαζομένων στην επιχείρηση, αν αυτή απασχολεί περισσότερους από είκοσι εργαζόμενους, και ένας είναι εκπρόσωπος κοινωνικού φορέα της περιοχής. Τα υπόλοιπα μέλη είναι δημότες ή κάτοικοι δήμου ή κοινότητας της περιφέρειας της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης ή του νομαρχιακού διαμερίσματος των οποίων η επαγγελματική ή επιστημονική ιδιότητα ή η κοινωνική δραστηριότητα είναι συναφείς προς το αντικείμενο της επιχείρησης.

Άρθρο 6

Εποπτεία

1. Το διοικητικό συμβούλιο στέλνει όλες τις αποφάσεις του, το αργότερο εντός δέκα ημερών από την έκδοσή τους στη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση ή στο νομαρχιακό διαμέρισμα στην οποία ανήκει η επιχείρηση ή που συμμετέχει στην επιχείρηση για ενημέρωση των οργάνων τους. 2. Οι αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης εγκρίνονται από το νομαρχιακό συμβούλιο αν αφορούν :

- α) Την ψήφιση του προϋπολογισμού της επιχείρησης και τις μεταβολές του.
- β) Την αγορά ή εκποίηση ακινήτων ή την επιβάρυνση αυτών με εμπράγματα δικαιώματα. Δεν απαιτείται έγκριση αν πρόκειται για αγορά και πώληση ακινήτων από επιχειρήσεις οικιστικής δραστηριότητας.
- γ) Τη διάθεση των καθαρών κερδών, σύμφωνα με το άρθρο 10.
- δ) Τα επενδυτικά προγράμματα της επιχείρησης.

3. Το νομαρχιακό συμβούλιο εγκρίνει τον ισολογισμό και την έκθεση πεπραγμένων. Επίσης, μπορεί να αποφασίζει τη διενέργεια έκτακτου διαχειριστικού ελέγχου από τα πρόσωπα που ορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 11. 4. Η έγκριση των αποφάσεων του διοικητικού συμβουλίου επιχείρησης από το νομαρχιακό συμβούλιο, γίνεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία ενός μηνός από τότε που θα του κοινοποιηθούν, οι αποφάσεις αυτές. Αν περάσει η προθεσμία αυτή χωρίς να έχει εκδοθεί απόφαση του νομαρχιακού συμβουλίου, θεωρείται ότι η απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης έχει εγκριθεί. » .

γ. Εξάλλου, στο άρθρο 277 του Π.Δ. 410/1995 , οι διατάξεις του οποίου εφαρμόζονται αναλογικά και για τις επιχειρήσεις των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων , ορίζονται (και) τα παρακάτω :

« 3. Η Σύσταση αμιγούς δημοτικής ή κοινοτικής επιχείρησης ή η συμμετοχή σε τέτοια επιχείρηση γίνεται, μετά πλήρη οικονομοτεχνική μελέτη, με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, που λαμβάνεται με απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του, και πράξη του περιφερειακού διευθυντή που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η πράξη του περιφερειακού διευθυντή περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία της απόφασης του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου και αποτελεί το καταστατικό της επιχείρησης και σε περίπτωση συστάσεως εμπραγμάτων

1 Σ.

δικαιωμάτων μεταγραφτέο τίτλο στο υποθηκοφυλακείο. 4. Στην απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου για τη Σύσταση δημοτικής ή κοινοτικής επιχείρησης αναφέρονται η επωνυμία, ο σκοπός, η διάρκεια και η έδρα της επιχείρησης, η Διοίκηση, το κεφάλαιο, οι Πόροι, τα σχετικά με τη Διάλυση και εκκαθάριση της επιχείρησης καθώς και κάθε άλλο στοιχείο αναγκαίο κατά την κρίση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου. 5. Οι παραπάνω δημοτικές ή κοινοτικές Επιχειρήσεις αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και διέπονται από τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από αυτόν το νόμο. 6. Η Σύσταση ή η συμμετοχή σε επιχείρηση που δεν είναι αμιγής δημοτική ή κοινοτική, γίνεται ύστερα από πλήρη οικονομοτεχνική μελέτη, με απόφαση των δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων, που λαμβάνεται με την πλειοψηφία της παραγράφου 3. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα περιουσιακά στοιχεία που εισφέρονται και το ποσοστό της συμμετοχής στο εταιρικό κεφάλαιο, η εκπροσώπηση του δήμου ή της κοινότητας στα όργανα της επιχείρησης και οι όροι συμμετοχής και αποχώρησης. Οι επιχειρήσεις αυτής της παραγράφου λειτουργούν με τη μορφή της ανώνυμης εταιρείας ή της εταιρείας μικτής οικονομίας ή του συνεταιρισμού. Με την ίδια διαδικασία είναι δυνατή η συμμετοχή δήμου ή κοινότητας σε κοινοπραξία. » .

δ. Τέλος στο ν. 3852/2010 ορίζονται και τα ακόλουθα :

« Άρθρο 194

Επιχειρήσεις Περιφερειών

..... 3. Οι περιφέρειες δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν σε άλλες ανώνυμες εταιρίες εκτός από εκείνες στις οποίες μετείχαν οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και τα νομαρχιακά διαμερίσματα που καταργούνται.....

Άρθρο 198

Επιχειρήσεις των καταργούμενων νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων και νομαρχιακών διαμερισμάτων

Οι περιφέρειες που συνιστώνται με τον παρόντα νόμο υπεισέρχονται αυτοδικαίως από την έναρξη της λειτουργίας τους, σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των καταργούμενων νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων και

νομαρχιακών διαμερισμάτων, ως προς τις επιχειρήσεις αυτών. Σε αυτά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις περιλαμβάνονται, μέχρι τη λήξη τους, και οι συμβάσεις μίσθωσης έργου, καθώς και οι συμβάσεις εργασίας αορίστου και ορισμένου χρόνου.

Άρθρο 199

Μεταβατικές ρυθμίσεις για τις περιφερειακές επιχειρήσεις - Μετατροπή - Λύση επιχειρήσεων

1. Από την έναρξη λειτουργίας των περιφερειών, υφιστάμενες αμιγείς επιχειρήσεις των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων και διαμερισμάτων που καταργούνται, λύνονται και τίθενται σε εκκαθάριση. Η εκπλήρωση των σκοπών των επιχειρήσεων που λύνονται γίνεται είτε από επιχειρήσεις στις οποίες μετέχει η περιφέρεια είτε από την ίδια την περιφέρεια με αντίστοιχη αναδοχή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων τους. Αμιγείς επιχειρήσεις οι οποίες εκτελούν προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνεχίζουν τη λειτουργία τους μέχρι την ημερομηνία λήξης της εκτέλεσης των προγραμμάτων αυτών. Για τη λύση των ανωτέρω επιχειρήσεων η σχετική απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου λαμβάνεται εντός εξαμήνου από την εγκατάσταση των νέων περιφερειακών αρχών.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης καθορίζεται η διαδικασία λύσης και εκκαθάρισης των επιχειρήσεων και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

3. Το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των αμιγών επιχειρήσεων που λύνονται, μεταφέρεται, στην επιχείρηση που αναλαμβάνει τους σκοπούς της ή στην περιφέρεια και κατατάσσεται σε αντίστοιχες θέσεις με απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου μετά από εισήγηση της εκτελεστικής επιτροπής.

4. Το μεταφερόμενο προσωπικό κατατάσσεται σε προσωποπαγείς θέσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, αντίστοιχης εκπαιδευτικής βαθμίδας και αντίστοιχης ή παρεμφερούς ειδικότητας, διέπεται δε, ως προς τους όρους και το ύψος της αμοιβής της εργασίας του, από τα ισχύοντα εκάστοτε για το προσωπικό των φορέων, στους οποίους μεταφέρονται. Η πράξη κατάταξης του προσωπικού εκδίδεται από το αρμόδιο για το διορισμό όργανο και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο χρόνος υπηρεσίας του

προσωπικού στις επιχειρήσεις από τις οποίες μεταφέρεται λαμβάνεται υπόψη για όλες τις μισθολογικές και ασφαλιστικές συνέπειες..... » .

III. Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις , σε συνδυασμό με το ιστορικό της υποθέσεως και τα στοιχεία του φακέλου που συνοδεύει το ερώτημα , συνάγονται τα κατωτέρω :

Με τον Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (π.δ. 30/1996) θεσπίζονταν δύο βασικές κατηγορίες νομαρχιακών επιχειρήσεων και συγκεκριμένα, οι αμιγείς νομαρχιακές επιχειρήσεις και οι μη αμιγείς. Οι μεν αμιγείς νομαρχιακές επιχειρήσεις αποτελούσαν ιδιότυπα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, στα οποία δεν ίσχυε το οργανωτικό και λειτουργικό πρότυπο της εταιρικής νομοθεσίας και τα οποία τελούσαν υπό τον άμεσο έλεγχο και την εποπτεία του οικείου Ο.Τ.Α. β' βαθμού, οι δε μη αμιγείς νομαρχιακές επιχειρήσεις διέπονταν κατά βάση από τις κοινές διατάξεις της εταιρικής νομοθεσίας και λειτουργούσαν, με τη μορφή της ανώνυμης εταιρείας ή της αστικής εταιρείας μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ή της εταιρείας μικτής οικονομίας (βλ. σχετικά Πράξεις Τμ. Ι Ε.Σ. 160/2011 και 51/2011, Τμ. VII Ε.Σ. 306/2007 και 32/2008). Με το ν. 3852/2010 «Πρόγραμμα Καλλικράτης » επιχειρήθηκε, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση του νόμου (εισαγωγή στο Κεφάλαιο ΣΤ' « ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ – ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ»), ο δραστικός περιορισμός του αριθμού των νομικών προσώπων που μπορούν να διατηρούν οι περιφέρειες , με σκοπό την εξοικονόμηση πόρων και διαδικασιών , καθώς και την ορθολογικότερη οργάνωση των προσφερομένων από τις περιφέρειες υπηρεσιών .

Ειδικότερα , με τις διατάξεις του άρθρου 199 του ν. 3852/2010 ορίζεται ότι όλες οι υφιστάμενες αμιγείς επιχειρήσεις των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων καταργούνται υποχρεωτικά από την έναρξη λειτουργίας των περιφερειών, λύνονται και τίθενται σε εκκαθάριση , σύμφωνα με ειδική διαδικασία προβλεπόμενη από απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών , Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης . Οι διατάξεις αυτές λαμβάνουν πρόνοια και για το προσωπικό που απασχολείται στις καταργούμενες αμιγείς επιχειρήσεις , με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και ορίζουν τα σχετικά με τη μεταφορά του και την κατάταξή

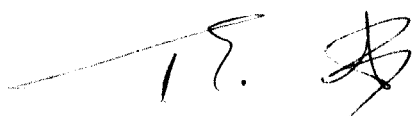
του σε επιχείρηση της οικείας περιφέρειας , ή στην ίδια την περιφέρεια , αναλόγως του κατά πόσον η εκπλήρωση των σκοπών των επιχειρήσεων που λύονται ανατίθεται σε επιχείρηση της περιφέρειας, ή ανατίθεται απ' ευθείας στις υπηρεσίες αυτής .

Σε αντίθεση με την υποχρεωτική κατάργηση των αμιγών επιχειρήσεων, οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 194 του ίδιου νόμου , επιτρέπουν στις περιφέρειες να συνεχίσουν να συμμετέχουν στις ανώνυμες εταιρείες, στις οποίες μετείχαν οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις που καταργήθηκαν .

Από τις πιο πάνω ρυθμίσεις συνάγεται η νομοθετική βούληση για περίπτωση, κατά το δυνατόν, των υφιστάμενων εργασιακών σχέσεων, η οποία καταλαμβάνει αποκλειστικά τις περιπτώσεις της υποχρεωτικής λύσης και κατάργησης των αμιγών επιχειρήσεων . Η εν λόγω ρύθμιση δικαιολογείται, αφενός, από την αναγκαιότητα προστασίας του δικαιώματος στην εργασία, εν όψει του κινδύνου εν γένει απώλειας εργασιακών σχέσεων προσωπικού των επιχειρήσεων που επρόκειτο να λυθούν υποχρεωτικά, και, αφετέρου, από την αναγκαιότητα προστασίας του δημοσίου συμφέροντος, το οποίο προάγεται με τη διατήρηση στην υπηρεσία των περιφερειών έμπειρου και ικανού προσωπικού (βλ. σχετικά Πράξη Τμ. Ι Ε.Σ. 160/2011). Αντιθέτως, ο νομοθέτης αντιλαμβάνεται τις μη αμιγείς επιχειρήσεις ως διαφορετικής φύσης επιχειρησιακά μορφώματα, δεν επιβάλλει την κατάργησή τους και επιτρέπει στις περιφέρειες , εφόσον το κρίνουν σκόπιμο , να συνεχίσουν να συμμετέχουν σε αυτές . Δεν συντρέχει επομένως κατ' αρχήν λόγος επέκτασης της διαδικασίας μεταφοράς του προσωπικού και στις υπόλοιπες πλην των αμιγών επιχειρήσεις .

Στην προκειμένη περίπτωση , η εταιρεία στην οποία αναφέρεται το ερώτημα , ιδρύθηκε αρχικά ως αμιγής νομαρχιακή επιχείρηση , με σκοπό την παροχή υπηρεσιών ανταποδοτικού χαρακτήρα στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Θεσσαλονίκης και σε άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα . Για την επίτευξη του σκοπού αυτού η επιχείρηση μπορούσε (σύμφωνα πάντοτε με το αρχικό καταστατικό της) με το δικό της προσωπικό , ή σε συνεργασία με τρίτους :

Να σχεδιάζει , μελετά και πραγματοποιεί επενδυτικά προγράμματα και έργα και να ασκεί επιχειρηματικές δραστηριότητες που προάγουν το σκοπό της .

Να εκτελεί εν γένει μελέτες και έργα που της ανατίθενται από την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Θεσσαλονίκης (όπως π.χ. να βεβαιώνει και να εισπράττει τα ανταποδοτικά τέλη και τα πρόστιμα που αυτή επιβάλλει) .

Να καταρτίζει και να υποβάλλει μελέτες σχετικά με την αξιοποίηση του προσωπικού και της περιουσίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Θεσσαλονίκης .

Μετά την μετατροπή της εταιρείας από αμιγή σε αναπτυξιακή ανώνυμη εταιρεία , το καταστατικό της προέβλεπε τα παρακάτω :

« Άρθρο 4.
Σκοπός

Σκοπός της εταιρείας είναι η παροχή υπηρεσιών στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Θεσσαλονίκης και σε άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Επίσης υποστήριξη οργανισμών του ιδιωτικού, δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα σε θέματα οργάνωσης, επιμόρφωσης, κατάρτισης και γενικά διαδικασιών βελτιστοποίησης και παροχής υπηρεσίας . » .

Στο νέο καταστατικό δεν περιελήφθησαν διατάξεις περί ορισμού μελών του Δ.Σ. της εταιρείας από το Νομαρχιακό Συμβούλιο , ούτε περί ασκήσεως ελέγχου ή εποπτείας από τα όργανα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, όπως αυτά προβλέπονταν αναλυτικά από τις ειδικές διατάξεις του Π.Δ. 331/1996 για τις αμιγείς νομαρχιακές επιχειρήσεις , όλα δε τα σχετικά ζητήματα ρυθμίζονταν πλέον από τις διατάξεις του ν. 2190/1920 περί ανωνύμων εταιρειών .

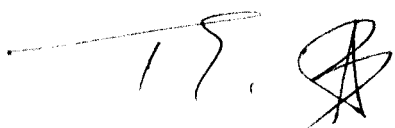
Ειδικά για το είδος των μετοχών το άρθρο 8 του καταστατικού της ανώνυμης εταιρείας προέβλεπε τα κάτωθι :

«1. Όλες οι μετοχές της εταιρείας είναι, κατά το άρθρο 290 παρ. 1 στοιχείο β' του Π.Δ.410/1995, ονομαστικές και δεσμευμένες στο σύνολό τους, οι δε τυχόν προνομιούχες που θα εκδοθούν στο μέλλον, θα είναι χωρίς δικαίωμα ψήφου. Η μεταβίβασή τους γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8β του Κ.Ν. 2190/1920 και ύστερα από άδεια του Δ.Σ. Η μετοχική σύνθεση της εταιρείας υπόκειται στους περιορισμούς της παρ. 2 του ίδιου παραπάνω άρθρου 290 του Π.Δ. 410/1995 » . Κατά το τελευταίο εδάφιο του πιο πάνω άρθρου τυγχάνουν εφαρμογής οι περιορισμοί της παρ. 2 του

άρθρου 290 του Π.Δ. 410/1995 , σύμφωνα με την οποία : «... 2. Δημοτική ή κοινοτική εταιρεία λαϊκής βάσης μπορεί να συσταθεί και από ένα δήμο ή κοινότητα, μαζί με άλλα νομικά ή φυσικά πρόσωπα, εφόσον ο δήμος ή η κοινότητα έχει κοινές μετοχές που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον τα τριάντα πέντε στα εκατό του μετοχικού κεφαλαίου και καθένας από τους λοιπούς εταίρους έχει κοινές μετοχές που αντιπροσωπεύουν το πολύ το δύο στα εκατό του μετοχικού κεφαλαίου. Στην περίπτωση αυτή οι μέτοχοι, που είναι φυσικά πρόσωπα, πρέπει να είναι δημότες του δήμου ή της κοινότητας ή κατοικούν στο νομό ή κατάγονται από το νομό στον οποίο υπάγεται ο δήμος ή η κοινότητα. » .

Σημειωτέον ότι , όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου , κατά τον χρόνο λύσεως της ανώνυμης εταιρείας, μοναδικός μέτοχος αυτής (ποσοστό 100%) ήταν η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας .

Με την υπ' αριθ. 162/2.6.2011 απόφασή του το Περιφερειακό Συμβούλιο Κεντρικής Μακεδονίας αποφάσισε τη λύση και εκκαθάριση της Αναπτυξιακής Εταιρείας Νομαρχιακή Επιχείρηση Θεσσαλονίκης (ΝΕΘ Α.Ε.), τη μεταβίβαση κινητής και ακίνητης περιουσίας, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων της καταργούμενης Α.Ε. προς την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και τη μετάταξη του υπηρετούντος προσωπικού από την ανωτέρω εταιρεία στη Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Η απόφαση ελήφθη επειδή η επιχείρηση δεν ήταν πλέον οικονομικά βιώσιμη λόγω της γενικής οικονομικής ύφεσης, που είχε σαν αποτέλεσμα να μην μπορεί να αναπτύξει επαρκείς δραστηριότητες . Σε συνέχεια της ανωτέρω απόφασης, το Περιφερειακό Συμβούλιο Κεντρικής Μακεδονίας με την υπ' αριθ. 268/15.9.2011 ομόφωνη απόφασή του, όπως συμπληρώθηκε με την υπ' αριθ. 335/3.11.2011 όμοια, αποφάσισε τη μεταφορά έξι εργαζομένων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου της εταιρείας στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και τη σύσταση αντίστοιχων προσωποπαγών θέσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου στον Οργανισμό της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, που θα καταληφθούν από το μεταφερόμενο προσωπικό. Στις πιο πάνω αποφάσεις δεν γίνεται μνεία για συνέχιση των δραστηριοτήτων της εταιρείας που λύθηκε από τις υπηρεσίες της Περιφέρειας για την εκπλήρωση του σκοπού αυτής .

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η εν λόγω ανώνυμη εταιρεία δεν εμπίπτει στις διατάξεις περί υποχρεωτικής λύσεως και μεταφοράς προσωπικού , που προβλέπεται από τις παραγράφους 1 έως 4 του άρθρου 199 του ν. 3852/2010 , εφόσον δεν είναι αμιγής επιχείρηση και δεν λύθηκε κατ' εφαρμογή των διατάξεων αυτών , αλλά επειδή έκρινε αναγκαία την λύση το αρμόδιο Περιφερειακό Συμβούλιο Κεντρικής Μακεδονίας για οικονομικούς λόγους (βλ. σχετικά Γν. Στ' Τμήματος Ν.Σ.Κ. 615/2012) .

Εξάλλου , όπου ο νομοθέτης θέλησε την μεταφορά και ένταξη προσωπικού από επιχείρηση της Περιφέρειας , η οποία λύθηκε, στις υπηρεσίες της Περιφέρειας (εκτός από την πιο πάνω ρητά μνημονευόμενη περίπτωση της υποχρεωτικής λύσεως των αμιγών επιχειρήσεων), το προέβλεψε σε ειδική διάταξη , όπως η παράγραφος 2α του άρθρου 112 του ν. 3852/2010, η οποία προστέθηκε με την παράγραφο 4 του άρθρου 44 του ν. 3979/2011 , για τις επιχειρήσεις εκείνες που, κατά τον χρόνο λύσεως, υλοποιούσαν προγράμματα συγχρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή επιδοτούμενα από εθνικούς πόρους , την ολοκλήρωση των οποίων ανέλαβε η οικεία Περιφέρεια .

Διαφορετικό είναι το ζήτημα που αντιμετωπίστηκε με την υπ' αριθμ. 39/2011 γνωμοδότηση Ν.Σ.Κ. , σύμφωνα με την οποία , εφόσον από την παράγραφο 3 του άρθρου 269 του ν. 3463/2006 προβλέπεται η μεταφορά προσωπικού των αμιγών δημοτικών επιχειρήσεων , καθώς και των ανωνύμων εταιρειών και των αστικών μη κερδοσκοπικών εταιρειών στις οποίες εταίροι είναι αποκλειστικά Ο.Τ.Α. ή και νομικά τους πρόσωπα , όταν οι εταιρείες αυτές λύνονται εκουσίως με απόφαση δημοτικού συμβουλίου , πρέπει, με αναλογική εφαρμογή της διατάξεως αυτής, να γίνει δεκτό ότι είναι επιτρεπτή η μεταφορά προσωπικού των ιδίων εταιρειών και όταν λύνονται αυτοδικαίως , σύμφωνα με την παράγραφο 1 του ίδιου άρθρου .

IV. Κατόπιν των ανωτέρω, το Ε' Τμήμα του Ν.Σ.Κ. γνωμοδοτεί , ομόφωνα, ότι στο τεθέν ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία « ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Α.Ε. » δεν εμπίπτει στις διατάξεις περί υποχρεωτικής λύσεως και μεταφοράς προσωπικού , που προβλέπεται από τις παραγράφους 1 έως 4 του άρθρου 199 του ν. 3852/2010 .

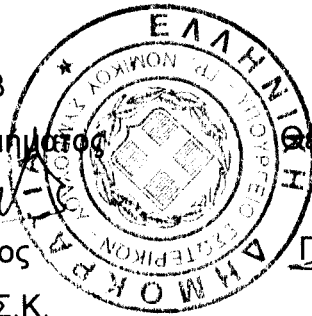
Θεωρήθηκε,

Αθήνα, 13-11-2013

Ο Πρόεδρος του Τμήματος

Ιωάννης Τριάντος

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Θεόδωρος Στριλάκος

Πρόεδρος Ν.Σ.Κ.